

ဇော်ကျော်

ပြည်ကြီးဘာသာ

နှင့်

ပင်ကိုယ်ရေးဝတ္ထုတိုများ

အမှာစာ

ဤစာအုပ်တွင် ဇော်ဂျီ၏ ဝတ္ထုတိုဆယ်ပုဒ် ပါ၏။ ယင်းတို့အနက် “ပြည်ကြီးဘာသာ” ကလွဲ လျှင် ကျန်အားလုံးသည် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး ပြည့်စုံပြီးသားဖြစ်လေ၏။

ဝတ္ထုတိုဆိုသည်မှာ အစမှ အဆုံးသို့ရေးစရာများ ချောခနဲတန်းဝင်ကာ တစ်ထိုင်တည်းနှင့် အပြီးဖတ်နိုင်သော စာမျိုးပါပေ။ ဝတ္ထုလာဇာတ်ကောင်၏ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး အမူအရာ၊ ဝတ္ထုလာ အဖြစ်အပျက်၊ ဝတ္ထုလာ ကာလဒေသ၊ ဝတ္ထုရေးဆရာ၏ အဘော်နှလုံးသွင်း စသည်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဝတ္ထုအဆုံးတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်နေသော စာမျိုးပါပေ။

ဤတွင် ဇော်ဂျီသည် မြန်မာ့ရိုးရာဓလေ့ မြန်မာမှုနှင့် အကျွမ်းတဝင် ရှိခဲ့သည့်အလျောက် သူ့ဝတ္ထုတိုများတွင် တောရိပ် လွှမ်းနေသည့်အပြင် ဇာတ်စကား၊ ပါဠိကျမ်းဂန်စကား၊ ထီးသုံးနန်းသုံး စကား၊ ကျေးလက်စကား သူနေရာနှင့်သူ ဝီဝိသသ သုံးစွဲထားသည်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နိုင် လေသည်။

ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်စီ ကြည့်ကြဦးအံ့။

“တာဝတိံသာ ခေတ်စမ်းဘောသံ” ဝတ္ထု (နတ်ပြည်က ဝတ္ထု) သည် လူ့ပြည်က ဘောလုံးပွဲ အကြောင်း တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ပြဿနာပေါ်ရသည့်အကြောင်း ဖြစ်လေသည်။ အမှန်စင်စစ် ၁၉၃၄ ခုနှစ် ရန်ကုန် ဘီအေအေ (အောင်ဆန်း) ကွင်း၌ ကောလိပ်ဘောလုံးအသင်းက ပုလိပ် ဘောလုံးအသင်းကို သုံးဂိုးနှစ်ဂိုးဖြင့် အနိုင်ရခဲ့၏။ ယခင် နှစ်နှစ်ဆက်၍ လည်း အခြားဘောလုံး အသင်းများကို အနိုင်ရခဲ့သည့်အပြင် တစ်နိုင်ငံလုံး ကျော်ကြားသွားတော့သည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဘောလုံးပွဲတွင် ရန်ကုန်က ဘောလုံးပရိသတ်သာမက ပြည်၊ ညောင်လေးပင်၊ ပဲခူးစသော ရထမ်းလမ်း၊ ကားလမ်းတစ်လျှောက်မှ

ဘောလုံးဝါသနာအိုးများသည် ပြည်တော်ချစ် ကောလိပ်ဘောလုံးအသင်းကို လာရောက်အားပေးကြ၍ နေ့ခင်းပိုင်းကပင် ကွင်းတစ်ခုလုံး လူပြည့် လှုံ့နေသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုနှစ်တွင် တံခွန်စိုက် ဖလားဆုအပိုင်ရခဲ့သည့်အတွက်လည်း ကောလိပ်ဘက်၌ အငြိမ့်ပွဲများ အကြီးအကျယ်ကျင်းပခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဇော်ဂျီက ကောလိပ်ဘောလုံးအသင်း ကပ္ပတိန် မောင်ဝင်းကန် လိုက်သော ဘောလုံးအရှိန်ကြောင့် ဘောလုံးပွဲကြည့်ရန် မာတလိနတ်သား စီးလာသော ဝေဇယန္တာ ရထားနံရံကိုလမ်းခုလတ်၌ လာမှန်ပြီး ရွံ့စင်ကုန်ပုံ၊ ရထားခိုးစီးသည်ကို မိသွားသောကြောင့် သိ ကြားမင်း စိတ်ဆိုးကာ မာတလိနတ်သားကို ဒဏ်ခတ်မည်ပြုပုံ၊ ဘောလုံးပွဲ နာမည်ကြီးလှ၍ အချိန် မိသွားရကြောင်း ဆင်ခြေပေးပုံ၊ သိကြားမင်း သဘောပေါက်အောင် ဝိသကြိုနတ်သားက နတ်တန် ခိုးဖြင့် တာဝတိံသာ၌ အလားတူ ဘောလုံးပွဲ ဖန်းဆင်းပြရပုံ၊ ဘီအေကွင်းက ထွက်လာသော ဘော လုံးလေသံအတိုင်း ပဉ္စသီခနတ်သားက စောင်းတီးပြခဲ့ရာ နတ်ပရိသတ်များ ရင်သပ်ရှုမောဖြစ်ရပုံ၊ ပဉ္စသီခနတ်သား၏ စောင်းလက်သံ စွမ်းရည်ကြောင်း သုရိယဝတ္ထနတ်သမီး သူ့နောက်ပါသွားပုံ.. စသည်ဖြင့် ဘောလုံးခြေစွမ်းကို ချဲ့၍ ကား၍ ထောမနာစာပြုခဲ့လေသည်။

ဤသည်မှာ ဝတ္ထုရေးဆရာ ဇော်ဂျီက ပရိသတ် တအံ့တဩဖြစ်အောင် မြေပြင်မှ အထက် ဘဝဂ်တိုင်အောင် ဘောလုံးကျော်စောသင်း ရောက်လေဟန် ပုံကြီးချဲ့လိုက်ခြင်းဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာ ဇော်ဂျီက အဆုံးအမသဘော ပုံဆောင်ပြလိုက်သည်မှာကား “ပုဂံဈေး”(ဝတ္ထု) ဖြစ် လေသည်။

ရှေးက ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံပညာရပ်များကို ပေပုရပိုက်ပေါ်တွင် ရေးကူးမှတ်သားထားမြဲဖြစ်၏ ။ အကြင်သူသည် အကြောင်းအချက် တစ်ခုခုကို သိလိုသည်ဆိုအံ့။ ထိုသူသည် ပေထုပ်ထဲတွင် ရှာရ မည်သာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပေပုရပိုက်တွင် ကိန်းအောင်းနေကြသော ဗဟုသုတအသီးသီး၏ မူလဘူတသည်

မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဒိဋ္ဌဓမ္မလောကဖြစ်ကြောင်း လူအများ သတိမမူ ရှိတတ်ကြသည်။ လူအများ သတိမူလေအောင်ဟု ဇော်ဂျီက “ပုဂံဈေး” တွင် ပုံဆောင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

နည်းနည်းချဲ့ရသော် (ရှေးခေတ်) တရုတ်မင်းက ပညာစမ်းလိုသောသဘောဖြင့် ပုဂံမင်းထံ ပုစ္ဆာပေးပို့ခဲ့ပုံ၊ ပုဂံမင်းအမိန့်ဖြင့် သုခမိန်များက ပေပုရပိုက်ထဲတွင် အဖြေရှာကြပုံ၊ အဖြေမတွေ့၍ မောင်းကြော်ငြာပြီး ဖြေနိုင်သူကို ရှာခဲ့ရာ ကျေးတောသာလှည်းသားမက အဖြေမှန် ပေးနိုင်ပုံ၊ အဖြေရှာရာကို မေးစမ်းကြည့်သော လူအမျိုးမျိုး ကျက်စားရာ၊ အလုပ်မျိုးစုံရာပုဂံဈေးကို လက်ညှိုး ညွှန်ပုံ ဖော်ပြ၍ နန်းတွင်းသုခမိန်များ၏ စာသံပါပါ တင်လျှောက်ချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ လေသည်။

“...စင်စစ် ဤပြဿနာသည် ကျမ်းဟောင်းများ၌ မရှိ။ ကိုးကားချက်လည်း မဟုတ်။ ပညာရှိ လက္ခဏာလည်း မပါ။ ကလေးသူငယ်တို့ စကားထားပွက်တမ်း ကစားသည်နှင့်ပင် တူလှပါ သည်။ ကျမ်းဟောင်းနှင့် ကင်း၍ မစဉ်းစားချင်ထသော၊ ကျမ်းဟောင်းနှင့် ကင်း၍ စကားမဆိုချင် ထသော ကျွန်တော်တို့သည် ကျမ်းစကားမဟုတ်၊ ကျမ်းထွက်မဟုတ်သော ထိုစာသိမ် စာငယ်ကို အရေးမယူလိုပါ”

ဤသို့ဖြင့် ဇော်ဂျီက သဘာဝယုတ္တိထက် အာမဂယုတ္တိအားထားသည့်အဖြစ်ကို စောင်း၍ ချိတ်၍ ပြခဲ့လေသည်။

တစ်ဖန် အဆုံးမရောက်ခဲ့သော “ပြည်ကြီးဘာယာ” ဝတ္ထုတွင် ဇော်ဂျီ၏ အဘော်သည် သိသိ ပါလာခဲ့လေသည်။ ပထမဝတ္ထုမှာကဲ့သို့ပင် ပြည်ကြီးဘာယာတွင်လည်း ဇာတ်ကောင်များမှာ ကိုယ့်စရိုက် ကိုယ့်ဘာသာအလျှောက် လှုပ်ရှားကြသည် မဟုတ်။ ဇော်ဂျီ စေသည့်အတိုင်း လှုပ်ရှား ပြောဆိုကြလေသည်သာဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်တွင် ပြည်မသိ ဗာရာ (ဏသီ) ဟူသော ဆိုရိုးစကားရှိ၏။

ဤတွင် “ဗ” နှင့် “ရ” စာလုံးပေါင်းပြောင်း၍ ပြည်ကြီးဘာယာပြည်တစ်ခုကို ဇော်ဂျီစတည်သည်။ ထိုအခါ ပြည်ကြီးဘာ ယာဆင်းရဲသားများ ဆင်းရဲတွင်းမှ ရုန်းမထွက်နိုင်ပုံ၊ သူတို့ ဆင်းရဲကြသည်မှာ ဓမ္မတာ၊ မင်းစိုးရာ ဇာမှာမူ ကိုယ့်ဘုန်းကိုယ့်ကံအလျောက် အုပ်ချုပ်ရမရ ဘုန်းကံရှင် ဆိုသူများက လူအများကို နား သွင်းထားပုံ၊ စိတ် (အ) သံထက် ဟိတ်ဟန်ကဲနေသော စကားတန်ဆာ၊ နားတန်ဆာ ဘုန်းတော် ဘွဲ့ ကဗျာများကို မင်းနားဝင်ပုံ၊ အာဂမယုတ္တိသမားတွေ မင်းပေါက်စိုးပေါက်ရှိပုံ၊ စေတီဘုရား ပေါ သလောက် အတိုက်အခိုက်အလှအယက် အလိမ်အကောက် အခြေအနေ ဖြစ်နေပုံစသည်ဖြင့် လက်တွေ့နှင့် အပြော ကင်းကွာနေသော လောကကို ဇာတ်ကောင်တွေ သွင်းကာ သရော်ခဲ့လေ သည်။

“ဖိုးမာဒင်”၊ “အချစ်နှင့်စစ်ပွဲ”၊ “ကြင်မည့်သူ” (ဝတ္ထု)တို့တွင်ကာ လူ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး အမှု အရာ သရုပ်ဖော်ခြင်းအမှု စတင်ပါလာခဲ့လေသည်။

“ဖိုးမာဒင်” တွင် ယမင်းရုပ်ကလေးကို ကျောပိုးကာ ရုပ်သေးပညာဖြင့် တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာ ထွက် (အ) ဖိုးမာဒင် အသက်မွေးပုံ။ အရပ်ကြိုးဆွဲကာ ဆွဲကာနှင့် သူသီဆို ဟစ်ကြွေးသံကို လူ များ ကြည်မောနေသည့်အခါ ဘဝင်ခွေ နှစ်သိမ့်ဟန်လက္ခဏာ အရိပ်ရောင်ပြပုံ၊ ကျန်အချိန်များ တွင် ငေးတိငေးမော နေတတ်၍ လူတွေနှင့် ခပ်စိမ်းစိမ်း ဆက်ဆံတတ်ပုံ၊ သူ နေရေးထိုင်ရေး၊ ကျန်းမာရေးတို့တွင် အမှတ်တမဲ့ ရှိပုံစသည်ဖြင့် အလေးပေးဖော်ပြလေသည်။ အဘိုးအို ခန္ဓာစဲ

သည့် အဖြစ်ကာ သာမညသာဖြစ်လေသည်။

တစ်ဖန် “အချစ်နှင့် စစ်ပွဲ” (ဝတ္ထု) ဘုရင် တပင်ရွှေထီးနှင့် ယောက်ဖတော် ဘုရင့်နောင် (ကျော်ထင်နော်ရထာ) တို့၏ ပြည်တိုက်ပွဲအကြောင်းဖြစ်လေသည်။ ပြည်မြို့ကို တိုက်ရန်သူတို့၏ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ် ချီတက်ပုံ၊ ထို့နောက် ညဉ့်အချိန်တွင် ဘုရင်တပင်ရွှေထီး၏

လှော်ကားတွေက ပြည်မင်း ရေတပ်ကို တိုက်ချည် ဆုတ်ချည်နှင့်
အင်ပျောကျွန်းရောက်အောင်စစ်ရေးငင်ပုံ၊ လှော် ကားကို ထွက်လိုက်သော
ပြည်ရေတပ်ကို ကမ်းနှစ်ဖက်တွင် ပုန်းနေသော မြန်မာရေတပ်သားများ က
ညှပ်တိုက်သဖြင့် အနိုင်ရပုံအကြောင်းသည် ရာဇဝင်ကြီးများ၌ အမြွက်မျှ ပါပါ၏ ။

ဤတွင် ဝတ္ထုရေးဆရာဇော်ဂျီက ဖန်တီးခဲ့သည်မှာ
အင်ပျောကျွန်းထွက်တွင် ဘုရင်တပင်ရွှေ ထီး၏ ရေတပ်သည်လည်းကောင်း၊
ပြည်မြို့တောင်ဘက် ကုန်းထက်တွင် ဘုရင့်နောင်၏ ကြည်း
တပ်သည်လည်းကောင်း စခန်းချနေလေသည်။ ဘုရင့်နောင်နှင့်အတူ ကြင်ရာတော်
သခင်ကြီး လည်း ပါလာခဲ့သည်။ ထိုအခါ တစ်ညနေတွင် တပ်စခန်းအနီးရှိ စေတီသို့
သူတို့ဇနီးမောင်နှံ သွား ရောက်ဖူးမြော်ကြမည်ဟုအားခဲထားလေသည်။ သို့ရာတွင်
ဘုရင့်နောင်၏ ကုန်းတပ်သားများသည် ပြည်ကို တိုက်ရာ အရေးမလှ။
ဘုရင့်နောင်မှာလည်း သခင်ကြီးနှင့်အတူ ဘုရားမသွားနိုင်ဘဲ စံအိမ်
တော်လျောင်းတော်ဦး၌ တိုက်ရေးခိုက်ရေး အကြံထုတ်နေရသည်။

ထိုအခိုက် သခင်ကြီး စံနေသည့် ကြာခြည်ခန်းအတွင်းမှ
အော်သံကြားလိုက်ရရ၍ ဘုရင့် နောင် ထိတ်ခနဲဖြစ်ကာ ပြေးအဝင်၊ သခင်ကြီးက
အခန်းဝတွင် ကန့်လန့်ချည်ထားသော ပိုးပုဝါကို သွားတိုးမိလေသည်။ ဤတွင်မှ
သခင်ကြီး၏ စိတ်ကူးကို သဘောပေါက်ကာ ဘုရင်တပင်ရွှေထီး နှင့်
စစ်ပရိယာယ်ပြောင်း၊ စစ်လည်းအနိုင်ရလေသည်။ ဘုရားအတူတက်ရန်
သခင်ကြီး၏ အလိုကို လည်း ဖြည့်နိုင်တော့သည်။ ဤသည်ကား
မိန်းမသားစိတ်အကြောင်း တစေ့တစောင်း ဖွဲ့လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

တစ်ဖန် “ကြင်မည့်သူ” (ဝတ္ထု) တွင် မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်ဝန်းကျင်၌
အပျိုချော မကျော့စိန်နှင့် လူပျိုကလေး မောင်ဘမြိုင်တို့၏ မချစ်ဝံ့ဝံ့ ချစ်ဝံ့ဝံ့
ဇာတ်လမ်းသည် နှစ်လိုဖွယ်ရာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုဇာတ်လမ်းသည်
ဆီလျော်သောအဆုံး မရောက်ခဲ့ဟုဆိုရလိမ့်မည်။ ရန်ကုန်သို့ ဘမြိုင် အသွားအပြန်

တစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်လောက် အကြာ မကျော့စိန်နှင့် လိပ်ပတ်လည်အောင် သူ စကားမပြောမိ၍ သလား မသိ။ ကလေးမလေး အသက်ဆုံးရပုံမှာ တမင် ဇာတ်နာအောင် လုပ်သကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထု၏ ချွတ်ယွင်းချက်တစ်ရပ်ပင်။

ဇော်ဂျီသည် “အောင်ဘော်နှင့် လေးလုံး”၊ “ဦးသောဘိတနှင့် ကိုခင်”၊ “သော့တွဲနှင့် နတ်ရပ်”၊ “သူမယား” ဝတ္ထုတိုများတွင်မူ လောကသဘာဝ၊ လူသဘာဝကို ပီပီပြင်ပြင် ပြလာခဲ့ လေသည်။

“အောင်ဘော်နှင့် လေးလုံး” (ဝတ္ထု) သည် လူကြီးမိဘနှင့် တစ်မျိုး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တစ်ဖုံ သဟဇာတဖြစ်နေသော ကလေးသူငယ်အဖွဲ့ဖြစ်လေသည်။ မြေးဖြစ်သူ အောင်ဘော်သည် အဘိုး ၏ မေတ္တာရိပ်ခိုလှုံရ၍ စိတ်လုံခြုံသည်။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို အဖော်သဟဲပြုရ၍ စိတ်ပျော် သည်။ တောသဘာဝနှင့်လည်း နေသားတကျ ရှိလေသည်။ ဤသဘော ပေါ်အောင် ဇာတ်လမ်း အစ၊ အဆုံး သွယ်သွားလေသည်။

တစ်ဖန် “ဦးသောဘိတ နှင့် ကိုခင်” (ဝတ္ထု) သည် လင်သားကို ဂရုစိုက်သော မိန်းမအဖွဲ့ ဖြစ်လေသည်။ ဇော်ဂျီသည် မိန်းမတွေ မကောင်းကြောင်း ရေးသော ကျမ်းစာအုပ်တွေဖတ်နေရ မည့် အရှင်သောဘိတကို တစ်ဖက်တွင် အရိပ်အရောင်ပြ၍ ဇနီးသည်နှင့် ချစ်ချစ်ခင်ခင်စကားပြော နေသည့်ကိုခင်ကို အနီးကပ် လှုပ်ရှားပြလေသည်။ ငယ်ဖြူရဟန်း၏ အတွေ့အမြင်နှင့် စိတ်ချမ်းသာ သော အိမ်ထောင်ရှင်ဘဝ အတွေ့အကြုံကို အားပြိုင်သဘောပြလေသည်။ ထိုရှုခင်းကို ဖြည့်ပေး လိုက်သည်မှာ ဝတ္ထု အစ အလယ် အဆုံးတွင် ပါနေသော ကျိုးအသံပင်ဖြစ်သည်။

ကျန်ဝတ္ထုတို နှစ်ပုဒ်သည် အိမ်ထောင်ရေးနှင့်လည်း ဆိုင်၏ ။ မရှိသည်ကို အရှိလုပ်မှု၊ ဟန် ရေးဝါရေး ပြမှု၊ မိမိကိုယ်ကိုယ်မိမိ လှည့်စားမှု စသော လူသတ္တဝါ ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့ ချွတ်ယွင်း ချက်၊ အားနည်းချက်ကလေးများနှင့်လည်း ဆိုင်၏ ။ ဤသည်ကို ဇော်ဂျီက ဟာသနှော၍

ပြောပြ လေသည်။

“သော့တွဲနှင့် နတ်ရုပ်” (ဝတ္ထု) တွင် မုဆိုးဖို ကိုချိပ်မှာ အာဝဇ္ဇန်းရွှင်ရွှင်နှင့် စကားပြောတတ်၍ စကားပြောသည့်အခါတိုင်း လည်ပင်းတွင် ထိုးထားသော ဆေးနီနတ်ရုပ် နှစ်ရုပ်မှာ ကြည့်၍ ကောင်းပုံ၊ မုဆိုးမ မရွှေပွင့်မှာ လက်တွင် ကျားခေါင်းလက်ကောက် ဝတ်ထား၍ သော့တွဲပခုံးပေါ်တင်ကာ ကိုချိပ် စကားပြောနေသည်ကို နားထောင်တတ်ပုံ။ ကိုချိပ်မှာ လူစွမ်းလူစရှိသည်ဟု မရွှေပွင့်က ထင်၍ မရွှေပွင့်မှာ ငွေစကြေးစရှိသည်ဟု ကိုချိပ်က ထင်ပုံ။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အထင်ကြီးပြီး အိမ်ထောင်ပြုကြပုံ။ သို့ရာတွင် အထင်နှင့် လက်တွေ့မလိုက်သဖြင့် လင်မယား ကွဲကြပုံ၊ မရွှေပွင့် မှာ ဇာတ်ထဲတွင် နတ်ကတော်အဖြစ် ဆင်းဆင်းရဲရဲအသက်မွေးရ၍ ကိုချိပ်မှာ ဆိုင်းအဖွဲ့တစ်ခုတွင် နောက်ထိုင် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရပုံ၊ အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် ကိုချိပ်ပါသော ဆိုင်းအဖွဲ့နှင့် မရွှေပွင့်ပါသော ဆိုင်းအဖွဲ့တို့ တွဲမိပြီး သူတို့နှစ်ဦး ပြန်လည်စုံစည်းကြပုံကို ဇော်ဂျီက ရေးပြ၍ အောက် ပါ အတိုင်း မှတ်တမ်းတင်လေသည်။

“ယခုအခါတွင် ကိုချိပ်၏ လည်ပင်းတွင် ဆေးနီနတ်ရုပ် နှစ်ရုပ်သည် ခပ်မိန့်မိန့် အလင်း ရောင်တွင် ကွယ်လျက်ရှိနေလေပြီ။ မရွှေပွင့်၏ ပခုံးပေါ်၌ လည်း သော့တွဲကြီး မရှိတော့ပြီ”

“ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ မရွှေပွင့်ရယ်”

မရွှေပွင့်မှာ မျက်ရည်များ ဝိုင်း၍ လာလေသည်။

“ကဲကွယ်... မင်း နတ်ကတော် မလုပ်ပါနဲ့တော့ ငါပဲ

မင်းသားကြီးလုပ်ပြီး ကျွေးပါ့မယ်၊ အခု ဒီဇာတ်ထဲမှာ မင်းသားတစ်ယောက် လိုတယ်လို့ ကြားရတယ်”

သူတို့နှစ်ယောက် ပြန်ပေါင်းထုပ်ကြ၍ စိတ်အေးချမ်းရသည့် အဖြစ်ကို အလေးပေးလိုသော သဘောဖြင့်လည်း ဝတ္ထုအဆုံးတွင် ဇာတ်ထဲက

ဝန်ကြီးလေးပါးနှင့် ရှင်ဘုရင်သည် တိုင်းရေး ပြည်ဂုဏ်ဆွေးနွေးနေရာမှ တိုင်းပြည်အေးချမ်းသဖြင့် ဘုရင်မင်းကြီးမှာ ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကြောင်း စကားကို ထပ်ဖြည့်ပေးလိုက်လေသည်။

“သူမယား” (ဝတ္ထု) တွင်ကား ဈေးသည်မ မဖော့သည် ကုန်စိမ်းရောင်း၍ အိမ်ထောင် တာဝန်ကို ထမ်းရ၏။ လင်ဖြစ်သူ ကိုဆင်ကမူ အိမ်၌ သာနေ၍ ကလေးထိန်းသည်။ ထမင်းဟင်း ချက်သည်။ သို့ရာတွင် အရပ်ထဲက မင်္ဂလာဆောင်တွင် ကိုဆင် မင်္ဂလာဩဘာစားပြောသည်ကို မဖော့ဂုဏ်ယူလေသည်။ ထို့ပြင် လင်ယောက်ျားရှိ၍ အရပ်ထဲက အရက်သမား လူရမ်းကားရန်ကုန် သူကြောက်စရာမလို။ ဤတွင် မိန်းမလုပ်စာ ထိုင်စားသည်ဟုသူများကဲ့ရဲ့သည်ကို ကိုဆင်ခံပြင်း လာခဲ့သည်။ ကိုဆင် လယ်ထွန်ကြည့်၊ ဝါးရောင်းကြည့်လေသည်။ မအောင်မြင်၊ ထိုအခါ စိတ်တစ်မျိုး ပေါ်ကာ ခေတ္တခဏဆို၍ ရဟန်းတက်လေသည်။ မဖော့လည်း အိမ်စောင့်ရှောက်ရန် တခြားရွာ မှ အဒေါ်ကို ခေါ်ထားရ၏။

သုံးလလောက်ကြာသော အဒေါ်က သူ့ရွာကို ပြန်ချင်နေလေပြီ။ မဖော့သည် အိမ်သို့ ဆွမ်း လာစားလေ့ရှိသော ဦးပဉ္စင်း (ကိုဆင်) ကို လူထွက်ဖို့လျှောက်ကြည့်ရာ သင်္ကန်း၏ အရိပ်အာဝါသ အေးမြကြောင်းသာ ပါဠိဂါထာတွေကကို ရွတ်၍ ပြန်ဖြေလေသည်။ မဖော့လည်း ကြံရာမရဖြစ်ကာ အသိမိန်းတစ်ယောက်နှင့် တိုင်ပင်လေသည်။

ထို့နောက် ဦးပဉ္စင်းဆွမ်းစားကြွမည့် တစ်နေ့၌ မဖော့သည် ဝတ်စားဆင်ပြင်ထားလေသည်။ အထုပ်အပိုးတွေလည်း အိမ်တစ်နေရာတွင် ချထားသည်။ လှည်းတစ်စီးလည်း အိမ်ရှေ့တွင် ပြင်ထားသည်။ ဦးပဉ္စင်း ဆွမ်းစားပြီးချိန်၌ မဖော့က မိမိတို့သားမိသည် အဒေါ်ရွာသို့ ပြောင်းမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးပဉ္စင်းနှင့် ဘဝချင်း ခြားနေပြီဖြစ်၍ ပြတ်ပြတ်စဲစဲလုပ်ပေးစေချင်ကြောင်း လျှောက် ထားလေသည်။ ဦးပဉ္စင်းမှာ လင်းခန်း မယားခန်းပြတ်မလိုလို ထင်နေသော်လည်း လောကီသား သာဖြစ်သည်။

ထိုအခါ ဝတ္ထုကို ဇော်ဂျီ သေသေသပ်သပ်အဆုံးသတ်လိုက်ပုံမှာ...

“အခုလို လျှောက်ထားရတာ ဟာ နှစ်ဖက်အကျိုးကိုကြည့်ပြီး
လျှောက်ထားရခြင်းသာ ဖြစ် ပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်းကြီးလည်း တရားတော်ကို
ဖြောင့်ဖြောင့်အားထုတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တပည့်တော် မှာလည်း
မခြားအားကိုးအားထားကို တွေ့ပါက...”

“ဟာ... နင်တို့ ဒွေးလေးရွာမှာ ထန်းရည်သမား အလွန်ပေါတယ်ဟ၊ ငါ
လူထွက်ပါတော့ မယ်ဟာ” ဟု ပြော၍ အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းသွားလေ၏ ။ မဖော့
ကိုဆင်၏ မယားဖြစ်ရပြန်လေသတည်း။” ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

တိုက်စိုး

၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၆ ရက်။

***

ဖိုးမာဒင်

ကျွန်ုပ်သည် တစ်ညနေတွင် အနောက်ဘက် ကောင်းကင်သို့
ငေးမျှော်လျက်နေမိသည်။ ကောင်းကင်ဝယ် တိမ်လွှာတို့သည် အချို့ကား ရွှေရွှေ၊
အချို့ကား နီနီ၊ အချို့ကား မရမ်း၊ အချို့ကား မှိုင်းမှိုင်းမှုန်မှုန်ရှိကြ၍
ကောင်းကင်လေရူး၏ တန်ခိုးကြောင့် အမျိုးမျိုးသောသဏ္ဌာန်တို့ကို ဖန်ဆင်း ကာ
တိမ်ဇာတ်ခင်းလျက်နေကြလေသည်။ ထိုအခိုက်တွင် တိမ်စိုင်ခဲတစ်ခုသည်
တိမ်ထုတစ်ခုမှ ပဲ့ ထွက်၍ မင်းဖွယ်စိုးဟန်နေကြသော တိမ်လွှာတို့၏ အကြား၌
မိမိ၏ ရပ်တည်ရာ၊ လဲလျောင်းရာကို မမြင်မသိသည့်အလား တောင်သို့ ကူးကာ
မြောက်သို့ လားကာ အထီးတည်း လွင့်ပျံလျက်နေလေ သည်။
အချိန်အတော်နှောင်းသွားသောအခါ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံးသည်
မည်းလာလေသည်။ ရောင်စုံဝင်းပနေသော တိမ်လွှာတို့သည်လည်း အသီးသီး
အရောင်မှေးသွားကြလေသည်။ အထီး ကျန်တိမ်စိုင်ခဲသည်လည်း သူ့အလိုလို
ပျက်ကြွေသွားလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤတိမ်ကားကို ယခုမှ သတိရသဖြင့် ပြန်လှန်၍
ရေးရသော်လည်း ထိုနေ့ ညနေကသော် မှောင်ကျလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်
ကျွန်ုပ်၏ စိတ်အာရုံတွင် ရောင်စုံ ဝင်းပနေကြ သော တိမ်လွှာတို့ ပျောက်ကွယ်၍
အထီးကျန် တိမ်စိုင်ခဲတစ်ခုသာ ကျန်ခဲ့လေသည်။ သို့နှင့်လည်း ကျွန်ုပ်၏
စိတ်အာရုံသည် ထိုတိမ်စိုင်ခဲ၌ သာ အကြာအရှည် စူးစိုက်၍ မနေခဲ့။ ပေါ့ပါးသော
တောင်ပံ နှစ်ချို ရလိုက်သည့်ပမာ အစအဆုံး မသိမြင်နိုင်သော ဤကမ္ဘာကြီး၏
ထက်ဝန်းကျင်သို့ စိတ်တို့၏ လျင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့် ထိုမှဤမှ
ကျက်စားသွားလာခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုစိတ်အာရုံ သည် ကျွန်ုပ်တို့၏
ရွာငယ်သို့ နွေဆန်းစ အခါတိုင်းရောက်လာတတ်သော ဖိုးမာဒင်ဟုခေါ်ကြသည့်
အဘိုးအိုတစ်ယောက်ထံသို့ ရောက်သွားလေသည်။

ဖိုးမာဒင်သည် ဇရာဒုဗ္ဗလ၏ ဖိစီးနှိပ်စက်ခြင်းကို

ခံနေရသူတစ်ဦးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ခါးကိုင်းကိုင်း၊ ခြေလက်တို့မှာ အကြောပြိုင်းပြိုင်းထ၍ မျက်စိသည် အတန်ငယ်မွဲဟန်ရှိလေသည်။ ထိုအဘိုးအိုသည် နဂိုကပင် တဏှိဘော နေတတ်သဖြင့် အကယ်၍ သာ တွေ့တတ်မြင်တတ်သော သူ့အိုကမ္မဋ္ဌာန်းရုပ်သာသာပင်ဟု တွေးတောစရာဖြစ်တော့သည်။ သို့ရာတွင် သူ၏ မျက်လုံးသည် အလွန်ကြည်လင်၍ အသံသည်လည်း မာကျောလှလေသည်။

အရပ်စကား ပြောကြသည်မှာ ထိုဖိုးမာဒင်သည် ရုပ်သေးဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သော နှစ် သုံးဆယ်လောက်က ရှမ်းပြည်နယ်၌ လှည့်လည်၍ ရုပ်သေးရုပ်ကပြစဉ် သူ့ကို ချစ်နေသူတစ်ဦး သူ့ကိုချစ်သောကြောင့် ပြုစားလိုက်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ပြုစားလိုက်သည့်နေ့မှစ၍ သူ့မှာ ရုပ်သေးစင်ပေါ်၌ ထိုင်၍ မသီဆိုနိုင်တော့ဘဲ အရပ်ရပ်လှည့်၍ ဆုံလည်နွားကဲ့သို့ နေရကြောင်းများဖြစ်လေသည်။ “အေးရယ်...ချစ်လို့များ ပြုစားရသလား .... အေးရယ်” ဟု တစ်ယောက်က ပြောဖူးသည်။

ထိုအခါ အခြားတစ်ယောက် “အို... သူက သူ့ကိုယ်သူ ရုပ်သေးဆရာပဲလို့ ဟန်ကြီး ပန်ကြီး လုပ်နေတာလားမှ မသိဘဲ” ဟု တောက်ဖူးသည်။ ထိုအခါ နောက်တစ်ယောက်က “ငါ့များ ဒီလို ချစ် လာရင် ပြန်ချစ်လိုက်မှာပဲ” ဟု ရယ်မောသံနှင့် ရော၍ ပြောဖူးလေသည်။

ဖိုးမာဒင်မှာ ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟူ၍ မင်းသမီးရုပ်သေးက တစ်ရုပ်၊ ထန်းခေါက်ဖာကတစ်လုံး၊ ပေါင်းမိုးမိုးနှင့် လှေငယ်တစ်စင်းသာရှိလေသည်။ ဖိုးမာဒင်သည် ပေါင်းမိုးမိုး လှေငယ်ဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရှိ ရွာငယ်များသို့ နှံ့စပ်အောင် သွားလာလှော်ခတ်လျက် နေလေသည်။ သူ၏ လှေငယ်ဆိုက်ကပ်ရာ ရွာတိုင်းတွင် သူသည် မင်းသမီးရုပ်ကို ထန်းခေါက်ဖာတွင်း မှ ထုတ်၍ ပုခုံး၌ ကျောချင်းကပ် ပိုးလိပ်ကာ ရွက်ကုန်ဖွင့်ထားသဖြင့် ရှေ့သို့ ငိုက်စိုက်ငိုက်စိုက်နှင့် လွင့်သွားသော တုန်ကင်းကြီးပမာ ရွာရိုးသို့လျှောက်၍ အရိပ်ကောင်းကောင်းတစ်ခုတွင် ကြိုးဆွဲကပြ

သီဆိုလေ့ရှိလေသည်။

သူ၏ မျက်နှာတွင် ထူထပ်သော မျက်ခုံးမွေး၊ ပျဉ်းတွဲသော ပါးရေ၊ နှုတ်ခမ်းပေါ်တွင် ဖုံးအုပ် လျက်နေသော ဖြူဆွတ်ဆွတ် နှုတ်ခမ်းမွေးများရှိလေသည်။ သူသည် မည်သည့်အခါမျှ ရွှင်ပြုံးသည် ဟူ၍ မရှိ။ အစဉ် အံ့မှိုင်းသော ကောင်းကင်ကဲ့သို့ တွေဝေငေးမောလျက်ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် သူ၏ ကျော၌ ပိုးလွယ်ထားသော မင်းသမီးရုပ်ကလေး၏ မျက်နှာပုံမှာ မျက်လုံးဝိုင်းဝိုင်း၊ နှာတံ ပေါ်ပေါ်၊ ပါးပြင်ကလေးမှာ ချောမွတ်၍ နှုတ်ခမ်းမွေးများမှာ ဟင်္သာပဒါးရောင်ဆေးနီဆိုထားသည့် ချို ပြုံးသော မျက်နှာပေးရှိလေသည်။

ဖိုးမာဒင်သည် ရှေးရိုးရုပ်သေးပျက်ကြီး ပီသစွာ သီချင်းဟောင်းများကို ကျနစွာ စည်းကျဝါး ကျ ဆိုနိုင်လေသည်။ ခေတ်ကာလအလျှောက် ပေါ်သော သီချင်းများကိုလည်း တော်သင့်စွာဆိုနိုင် လေသည်။ အသံမှာ အရွယ်နှင့်မလိုက်၊ ချိုအေးသောအသံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နားဆင်ရသူ လူကြီးလူငယ်ဟူသမျှသည် ထိုသီချင်းများသည် အဘိုးအိုအား သနားကြသည်။ သဒ္ဓါကြသည်။ ထို့ ကြောင့် ဖိုးမာဒင်သည် ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်း၌ မနှစ်လိုအပ်သောအနိဋ္ဌာရုံ သူဆင်းရဲမဟုတ်။ သူခပ်သိမ်းတို့၏ ကြင်နာစွာစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ရေပေးခြင်း၊ အစားအစာ ပေးခြင်း၊ နေရာထိုင်ခင်း ပေးခြင်း၊ ချစ်ခင်ပျူငှာစွာ ခေါ်ငင်ခြင်းတည်းဟူသော ဤသတ္တလောကကြီး၏ ဆုထူးဆုမြတ်ကို ခံယူခဲ့သော သူဆင်းရဲမျိုးသာဖြစ်လေသည်။

သို့ရာတွင် ဖိုးမာဒင်သည် ထိုဆုထူးဆုမြတ်ကို ခံခံမင်မင် ရှိလှသည်မဟုတ်။ နားဆင်သူတို့၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်ပြီး၍ တစ်ထွာမျှသော မိမိ၏ ဝမ်းကို ဝစေပြီးလျှင်ပင် လူနဲ့ကိုမခံချင်သော အမူအရာဖြင့် မိမိ၏ ပေါင်းမို့မို့လှေကလေးဆီသို့ အမိအရပြန်သွားတတ်လေသည်။ အချို့က အဘိုးအိုအား ချီးမွမ်း ကြသည်။ အချို့က အဘိုးအိုသည် မာနကြီးသည်တကား၊ လူဆန်းပြားဖြစ်သည်တကားဟု ပြော တတ်လေသည်။ သို့ရာတွင်

ထိုစကားနှစ်ရပ်သည် ဖိုးမာဒင်၏ စိတ်၌ အစွန်းအထင်းမျှမထိ။ ဘာသာ
အလျောက်ပင် နေတတ်လေသည်။ လူ့လောကနှင့် ခပ်ခွာခွာနေခြင်းကို
သူနှစ်ခြိုက်ဟန်တူလေ သည်။ ထိုသို့နေခြင်းသည် သူ့ဝါသနာဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဖိုးမာဒင်၌ ထူးဆန်းသော အချက်တစ်ခုရှိသေး၏ ။ ထိုအချက်ကို
သေချာစွာ စုံစမ်းနိုင်မှ တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ အထူးသဖြင့် သူသည်
အရပ်ကိုကစေ၍ သီချင်းဆိုလိုက်သဖြင့် နားထောင် သူတို့ ငေးမောနေသောအခါတွင်
သူ၏ အံ့မိုင်းလျက်နေသော မျက်နှာသည် လန်းလာ၍ အသံသည် လည်း တိုး၍
ကြည်လင်လာတတ်သည်။ သူ၏ ကြံလို့သော ကိုယ်ကာယသည်လည်း အသစ်အသစ်
သော ခွန်အားဗလတို့ဖြင့်ကြီးထွားလာသည်ဟု ထင်မှတ်ရလေသည်။
သီချင်းဆုံးသောအခါ ဖိုးမာ ဒင်သည် ကြားနာသူတို့အား မသိမသာကြည့်၍
မိမိလိုရာသို့ ထွက်သွားတတ်လေသည်။

တပေါင်းလသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရွာသို့ ဖိုးမာဒင်ကြီးနှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သူ၏
ချိုပြီသော အရုပ်က လေးကို ပန်း၌ လွယ်ကာလာတတ်သောလဖြစ်လေသည်။ ရွာရှိ
ကလေးတို့သည် ဖိုးမာဒင်ကို တ မျှော်မျှော်နှင့် နေကြလေသည်။ တပေါင်းလတွင်
ပုရစ်ဖူးကလေးများသည် ပြေဝင်၍ စိမ်းလန်းနေ သော အရွက်ဘဝသို့ ကူးပြီးနောက်
ယခုအခါတွင် ရင့်သောအဆင့်ကိုပင် ဆင်မြန်းကြပြီးဖြစ်သဖြင့် ရွာနောက်ဖေးရှိ
တောအုပ်ကလေးသည် ညိုပုပ်ပုပ်အရောင်ကိုဆောင်ကြလေပြီ။ ဖိုးမာဒင်၏ သီချင်း
သံနှင့်တစ်လအတွင်း အပြိုင်အဆိုင်ကြားငြိမ့်ရသော ဥဩတို့၏ အသံသည်လည်း
ရပ်စဲ၍ အထက် အာကာမှ မိုးပဇွန်နတ်သားသည်ပင်လျှင် ဒိုးဒလိမ့်မည်ကာ
မြူးထူးပျော်ပါးကြလေပြီ။ ဖိုးမာဒင်ကြီး သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရွာသို့ သူ၏ ပေါင်မို့မို့
လှေကလေးနှင့် ပေါ်မလာတော့ချေ။

ကျွန်ုပ်သည် ဖိုးမာဒင်ကိုလွန်ခဲ့သော တပေါင်းလက
နောက်ဆုံးမြင်လိုက်ရသည်။ မြင်လိုက်ရ သော အချိန်သည် ညနေစောင်းဖြစ်သည်။
မြင်လိုက်ရာ နေရာသည် သူ၏ လှေကလေးဆိုက်လေ့ရှိ သော ကမ်းဆွယ်တွင်

ပေါက်နေသောည့် လက်ပံပင်အောက်ကနေရာဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဖြူရော်သော အသွေးရှိ၍ အပွေးအပွေးထနေသော အခေါက်များကို နေခြည် ဖျော့ဖျော့ရိုက်သဖြင့် ပန်းရောင်တောက်နေသော လက်ပံကိုင်းကြီးများကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအကိုင်း အပေါ်တွင် အရွက်ကားသော အခက်ကြား၌ သားကောင်၏ ဦးနှောက်ကို ဖောက်စားတော့မည့်ဟန် ကဲ့သို့ နားနေသော အမွှေးပွပွနှင့် တောကျီးကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအကိုင်းအောက်၌ ခါးကို ဆန့် တန်းလျက် ပခုံး၌ ပိုးလွယ်ထားသော မင်းသမီးရုပ်၏ ကြိုးကို ဘယ်လက်ဖြင့် မိုးကာလျက် ဝင်လုဆဲ ဆဲဖြစ်နေသော နေနီလုံးဆီသို့ ငေးကြည့်နေသော ဖိုးမာဒင်ကိုလည်းကောင်း ယခုတိုင် မြင်ယောင် ယောင်ရှိသေးလေသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်က ကျွန်ုပ်တို့ရွာမှ ထွက်ခွာသွားသော ဖိုးမာဒင်သည် အပြောကျယ်လှသော ဤမဟာပထဝီမြေကြီးပေါ်တွင် လွတ်လပ်စွာ သွားလာပြီးနောက် ယခုနှစ်ကျွန်ုပ်တို့၏ ရွာသို့ လှည့် လာခါနီး ဆောင်းအကုန် နွေအကူးလောက်မှစ၍ နာခြင်းတည်းဟူသော ဗျာဓိမင်း အကျဉ်းသားတစ် ယောက်ဖြစ်ခဲ့ဟန်တူလေသည်။

အကြောင်းမူကား ကျွန်ုပ်သည် ရွာဘုန်းတော်ကြီးနှင့်အတူတကွတစ်နေ့သော နံနက်ခင်း တွင် ရွာအနီးရှိ ရွာတစ်ရွာသို့ လယ်ကွက်များကို ဖြတ်၍ သွားသောအခါ တောအုပ်တစ်ခု၏ အကြား မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ချောင်းမြောင်းကြည့်နေသည့်ပမာ တစ်စွန်းတစ်ကွက် ပေါ်နေသော တဲခေါင်မိုး တစ်ခုကိုမြင်လိုက်ရပါသည်။ နေမင်းသည် ထန်းတစ်ဖျားလောက် ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ရေငတ် သည်ကလည်း တစ်ကြောင်း ဤအကြောင်းများကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးများအား လျှောက်ထား၍ တဲရှိရာသို့ ရောက်သွားလေသည်။

အတန်ငယ် လျှောက်သွား၍ တောအုပ်ကို ခိုဝင်မိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်

ကျွန်ုပ်သည် ခရေ ပင်များ ဝိုင်းလျက် မှော်ရွက်ကလေးများအပေါ် မျောနေသော
ချောင်းဖျားကျဉ်းကျဉ်းတစ်ခုအနီး ဖရို ဖရဲဆောက်ထားသော ဓနိတဲငယ်တစ်လုံး၏
အရှေ့တွင် ရောက်နေလေသည်။ ထိုနေရာသည် တိတ်ဆိတ်လှလေသည်။
ကျွန်ုပ်သည် ဦးခေါင် ငုံ့၍ တဲထဲသို့ ဝင်လိုက်ပါသည်။

တဲထဲတွင် ထန်းခေါက်ဖာ၏ နံဘေး၌ မွဲခြောက်လျက်ရှိသော ဆံပင်၊
ဟောက်နက်၍ နေသော မျက်အိမ်၊ ချိုင့်ဝှမ်းသော ပါး၊ စုတ်ဖွားသောနှုတ်ခမ်းမွေးတို့
ထင်ကုန်သော မျက်နှာရှင် ဖိုးမာဒင်၏ အလောင်းကိုမြင်ရလေသည်။ တဲနံရံတွင်
အမိပင် သေဆုံးခဲ့သော်လည်း သောကဗျပါဟူသည် မြူ ခြည်မျှမရှိ။
ရွှင်ကြည်လျက်နေတတ်သော အကလေးကဲ့သို့ ချိုပြုံးနေသောမျက်နှာကလေးဖြင့်
ရင်ကလေးကို ချီမကာ သူ၏ မင်းသမီးရုပ်ကလေးသည် တွဲလဲဆွဲလျက်ရှိလေသည်။

ဤတဲသည် ဖိုးမာဒင်အနှောင့်အချုပ်ခံသော ဗျာဓိမင်း၏
သံလှောင်အိမ်ပေတကာ၊ ကျွန်ုပ်၏ ရှေ့၌ ဖိုးမာဒင်၊ ဖိုးမာဒင်၏ နံဘေး၌
ထန်းခေါက်ဖာ၊ ထန်းခေါက်ဖာအထက် တဲနံရံ၌ မင်းသမီးရုပ်က လေးသည်
ပြုံးလျက်ရှိလေသည်။ ဖိုးမာဒင်မှာကား ချိုပြုံးသော မင်းသမီးရုပ်ကလေးနှင့်
နေရသော ဘဝကို အဆုံးသတ်လိုက်ရလေပြီ။

အို..... သခင် ဖိုးမာဒင်၊ အသင်သည် သူခပ်သိမ်းတို့အား
အသင်၏ အသံဖြင့် မွေ့ လျော်စေခဲ့ပြီ။ အသင် ကောင်းရာသုဂတိသို့ လားပါစေ။
ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် ဆုတောင်းလိုက်ပါ သည်။

ကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါတွင် ဖိုးမာဒင်၏ ပုံပန်းအစစ်ကို
ကြည့်ချင်မြင်ချင်သည် ရှိသော မျက်စိ ဖြင့်သာကြည့်ရလေတော့သည်။ သူ၏
သာယာသောအသံအစစ်ကို ကြားချင်ပြန်ကလည်း စိတ်နား ဖြင့်သာ
နားထောင်ရလေတော့သည်။

ဤနည်းမှအပ မနုဿလူသားတို့၏ စွမ်းရည်သည် မတတ် နိုင်ကုန်။

အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် အလိုလို လှုပ်ရှားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သော ဖိုးမာဒင်၏ သွေးသား ခန္ဓာသည် ဩကာသ လောကတွင် အကျုံးဝင်သွားလေပြီ။

ကျွန်ုပ်သည် ဖိုးမာဒင်၏ အလောင်းရှေ့တွင် တစ်ယောက်တည်း တုန်လှုပ်လာသဖြင့် ဘုန်း တော်ကြီးအား ပင့်ခေါ်ရန် တဲမှအထွက်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့သဖြင့် အကြောင်းကို လျှောက်ထားလေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသည် တဲအတွင်းသို့ ဝင်၍ အလောင်းကို စမ်းသပ်ရင်း ညကပင် ဆုံးဟန်တူတယ်၊ ကဲ .. ကဲ .. ရွာသူကြီးကို မင်း သွားပြီး အကြောင်းကြားဦး” ဟု စေလိုက် သဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် တဲမှခွာခဲ့လေသည်။

နောက်သို့ တစ်ချက်ပြန်၍ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ ဘုန်းတော်ကြီးသည် မာန်ကိုလျှော့ချနေ သည့်ပမာ ငုံ့အပ်သော ဦးပြည်းဖြင့် တဲရှေ့၌ ရပ်နေသည်ကိုမြင်ရလေသည်။ တဲခေါင်မှ အငွေ့က လေးများလည်း တလူလူ ထွက်၍ နေကြလေသည်။

ဂန္ထလောက၊ နိဝင်ဘာ၊ ၁၉၃၃

***

ကြင်မည့်သူ

ရွာတစ်ရွာတွင် ဈေးနှင့်မနီးမဝေးနေရာ၊ ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်၏ အရိပ်အောက်၊ ထီးရွက် ထည်တစ်ခုဖြင့် တည်းခင်းလျက်ထားသော ဆိုင်သည် အပျိုချော သူငယ်မ မကျော့စိန်၏ မုန့်ဟင်း ခါးဆိုင်ဖြစ်လေသည်။ နံနက်ခင်း၊ နေ့ခင်း၊ ညနေခင်းတိုင်း အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းမှ အအို၊ အပျို ယောက်ျား၊ မိန်းမမှစ၍ ကလေးသူငယ်များပင် ထိုဆိုင်သို့လာ၍ ဝယ်ယူစားသောက်လေ့ရှိလေသည်။

မုန့်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ လတ်ဆတ်ဖြူဖွေးသော မုန့်ဖြစ်လေသည်။ ဟင်းသည် ငါးခူ အသားများများ၊ ငှက်ပျော်အူနု အကွင်းကွင်းဖြင့် ချက်ထားသော အလွန်ချိုမြိန်သည့်ဟင်း ဖြစ်လေ သည်။ ဆီချက် ပန်းကန်ထဲတွင် ကြက်သွန်ကြော်သည်သည် ကြွပ်၍ ရွရွကလေးကော့နေလေသည်။ ရောင်းသူ အပျိုမကလေး၏ ရုပ်ရည်မှာ လှလွန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ယဉ်ကျေးသော အမူအရာရှိသည်။ ကြည်လင်သောမျက်လုံးရှိသည်။ အေးဆေးသောမျက်နှာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူ ခပ်သိမ်းတို့သည် မကျော့စိန်အား ဣန္ဒြေသူဌေးမကလေးပေပဲဟု ချီးမွမ်းပြောဆိုကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် မုန့်ဟင်းခါး စားချင်သူများသာလျှင် မကျော့စိန်၏ ဆိုင်သို့ စားသောက်ရန် လာကြ သည်မဟုတ်။ မုန့်ဟင်းခါးကို မစားချင်သူများလည်း ယောင်လည်ယောင်လည်နှင့် ပေါက်လာတတ် ပေသည်။ ထိုသို့ ယောင်လည်ယောင်လည်နှင့် လာတတ်သူများအနက် မောင်ဘမြိုင်ဆိုသော လူပျို ပေါက်စတစ်ယောက်သည် သူများနှင့်မတူ၊ ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိ။ အချိန်မှန်မှန် ရောက်လာတတ်လေ သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အရီးပျော်တို့၏ အိမ်မှ မုန့်ဆန်းများကို မေ့မှား၍ စားလာမိစေကာမူ မကျော့စိန် ၏ မုန့်ဟင်းခါးကို မစားချင်းစားချင်းနှင့် လည်ပင်းကို စင်းကာ မျိုချတတ်လေသည်။

မောင်ဘမြိုင်သည် မကျော့စိန်၏ ဆိုင်သို့ လာတိုင်း လာတိုင်း

“တစ်ပန်းကန် ထည့်စမ်းပါ ဗျာ” ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ကျောက်ရုပ်ပမာ ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်၍ မကျော့စိန်ကိုကြည့်နေတတ်လေ သည်။ မကျော့စိန်၏ ပါးပြင်သည် ချောမွတ်သည်။ ပါးပြင်အထက် နားသယ်စပ်တွင် ပေါက်လျက်ရှိ သော ဆံနုတို့သည် စိမ်းနေကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မောင်ဘမြိုင်၏ မျက်စိသည်။ ဆီချက်ပန်းကန်မှ ငံပြာရည်ပန်းကန်သို့၊ ငံပြာရည်ပန်းကန်မှသည် ငရုတ်သီးမှုန့်ပန်းကန်သို့ သွက်လက်စွာ လှုပ်ရှား သွားလာလျက်နေသော အဖျား ဒန်းနီရောင် လက်ချောင်းကလေးများဆီသို့ ရောက်သွားတတ်လေ သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မောင်ဘမြိုင်သည် မိမိထံသို့ ကမ်း၍ ပို့လိုက်သော မုန့်ပန်းကန်ကို လှမ်း၍ အယူ လိုက်တွင် မကျော့စိန်၏ လက်ချောင်းများကို မတော်တဆ တို့ထိမိတတ်သည်။ သို့ တို့ထိမိသည့် အခါတွင် မောင်ဘမြိုင်သည် ဦးခေါင်ကို ငဲ့၍ နေတတ်လေသည်။ ရင်ထဲမှာလည်း ခဏခဏ ဖိုနေ တတ်လေသည်။

ထိုအခါမျိုးတွင် မကျော့စိန်သည်လည်း မျက်နှာပိုးသတ်ကာ အေးချမ်းငြိမ်သက်သော မျက် နှာဖြင့် ငေးတေးတေးနေတတ်သည်သာမက တစ်ခါတစ်ရံ သူ့မျက်လုံးတို့သည်လည်း မောင်ဘမြိုင် ၏ မျက်နှာရှိရာသို့ တစ်ချက်တစ်ချက် ဝဲကာ သွားတတ်လေသည်။ မောင်မြိုင် စားသောက်ပြီး၍ ပြန် သွားသောအခါလည်း မကျော့စိန်မှာ တစ်ကိုယ်တည်း နှုတ်ခမ်းစူလျက် ကျန်နေခဲ့တတ်လေသည်။ ဒေါသကလေးလည်း ထောင်းခနဲ ထွက်လာတတ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါသကလေးမှာ ရှူးရှူးရှဲ ရှဲ ရိုးရိုးရဲရဲ မဟုတ်။ မေတ္တာဓာတ်၏ အညို့ကို ခံနေရသော ကသီကရီလုပ်လီလုပ်လဲ့ ဒေါနဲ့နဲ့ ကလေးသားဖြစ်သောကြောင့် တစ်ခဏချင်းပင် ပျောင်းခွေပြေလျော့သွားရရှာလေသည်။

တစ်ခါလာ ဘာမှမပြော။ တစ်ခါလာ ဘာမှမပြော။

နောက်တစ်ခါလာပြန်တော့ သူတို့ရွာ ပင်နီ ပေါတယ်လို့ ပြောခဲ့ရှာတယ်လေဟူသော

သီချင်းထဲက လူစားလို “မကျော့ရေ .. ကျုပ်ဟာ မကျော့ စိန်ကို ချစ်နေမိပြီဗျ....”
ဟူသော စကားကလေး ဆယ်လုံးလောက်ကိုမျှ ရဲဆေးတင်ကာ နှုတ်က
မထွက်ဝံ့ရှာသော မောင်ဘမြိုင်သည် အံ့ပုန်းလုပ်လာခဲ့သည်မှာ လူအပေါင်း
အတန်းများလေပြီ။ ထို့ ကြောင့် မကျော့စိန်သည် မောင်ဘမြိုင်အား သူ့အလို မပါ၊
မေတ္တာမျှချင်သော လူပျိုကလေး တစ်ယောက်ပဲဟု မရွံ့တရွံ့တွေးတောလာလေသည်။

စင်စစ် မောင်ဘမြိုင်သည် မကျော့စိန်ဆီသို့လာသောအခါတိုင်း
“မကျော့စိန်ကို ကျုပ်က ခင်ပါတယ်၊ ကြင်နာပါတယ်” ဟု ပြောမည် ပြောမည်နှင့်
အမူးအမော် ကြိုးစားအားခဲ၍ လာသည် ကားမှန်ပေ၏ ။ မြေကြီးလက်ခတ်
ဆတ်ဆတ်မလွဲ မှန်ပေ၏ ။ သို့ရာတွင် သခွတ်ပန်း ပွင့်သော အခါတိုင်း
ကသစ်ပန်းကို သတိရ၍ မိမိ၏ စံရာဟောင်းဖြစ်ခဲ့ဖူးသော မာဃသိကြား၏
သုဒဿနမြို့ ကို ပိုင်နိုးပိုင်နိုးသဘောဖြင့် ချီတက်ရာ စိတ္တကုဋ်တစ်ခါးခုံရှိ
သိကြားရပ်များကို မြင်ရသည်နှင့် တစ် ပြိုင်နက် ဗိုလ်ထုပါပျက်၍
လက်လွှတ်ထွက်ပြေးရရှာသော အသူရာသိကြားညိုကဲ့သို့ မောင်ဘမြိုင် သည်လည်း
မည်မျှလောက်ပင် ဖွင့်ပြောတော့မည်။ ဖော်ပြတော့မည်ဟု အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် ကြံ
စည်ခဲ့သော်လည်း မကျော့စိန်၏ အေးမြကြည်လင်သောမျက်နှာကို
မြင်သောအခါတိုင်း ထိုအကြံ အစည်တို့သည် သူ့အလိုလိုပြိုကျသွားတတ်လေသည်။
မောင်ဘမြိုင်သည် စစ်မရောက်ခင် မြားကုန် တတ်သောစစ်သူအဘကီးအစားထဲက
မဟုတ်။ စစ်ပွဲသို့ ရောက်ခါမှ မြားကုန်တတ်သော စစ်သူကြီး နှင့် တူလှပေသည်။

ယင်းသို့ ဖွင့်မပြောနိုင်သောအကြောင်းကို စိစစ်သော နှစ်ပေါင်း၊
လပေါင်းများစွာက စုပုံနေ ၍ ကြီးချင်တိုင်းကြီး။ ဖွံ့ချင်တိုင်းဖွံ့၊ ဖြိုးချင်တိုင်း
ဖြိုးနေသော မေတ္တာအစိုင်အခဲကြီးတစ်ခုကို မောင် ဘမြိုင်၏ နှုတ်မှ
ရုတ်တရက်ထွက်စိမ့်သောငှာ အတိုင်းအဆတို့ပင် ရှိလေမလားဟု တွေးတောဖွယ်
ရာရှိလေသည်။

သို့တည်းမဟုတ် မောင်ဘမြိုင်သည် မကျော့စိန်အား အပင်ပေါ်တွင်

စွင့်စွင့်ကားကား ပွင့် လျက်ရှိသော နှင်းဆီပန်း၊ စံပယ်ပန်းကလေးများသဖွယ် မှတ်ထင်၍ နေပေသလော၊ အပင်ပေါ်တွင် သူ့အလို နဂိုဓာတ်ဖြင့် လှပဆန်းကြယ်စွာ ပွင့်နေသော ထိုနှင်းဆီပန်း၊ စံပယ်ပန်းများသည် မနုဿ လူသားတို့၏ ဒုစရိုက်မှု မကင်းသောလက်ဖြင့် ခူးဆွတ်ချွေယူခြင်းကို ခံရပြီးနောက် ဖန်ဖလား၊ ငွေ ဖလားသို့ ရောက်နေသော အလှပြနင်းဆီ၊ စံပယ်တို့ထက် ပို၍ ရှုချင်စဖွယ်ကောင်းသလို အပျို ကလေး မကျော့စိန်သည် အိမ်ထောင်သည် မကျော့စိန်ထက် ပို၍ ရှုမောဖွယ်ရာကောင်းလှပေသည် ဟု မောင်ဘမြိုင်စိတ်ထဲ၌ အထင်ရှိနေသလောဟူ၍ လည်း ယူဆစရာရှိလေသည်။

သို့တည်းမဟုတ် ဘယ်အခါမျှ ကုန်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားသည်မရှိ၊ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အချိန် မှန်ကန်စွာ ခါတော်မီ ပွင့်တတ်သောသဇင်ပန်း၊ ပိတောက်ပန်းများကဲ့သို့ မကျော့စိန်သည် သူ့အချိန် ကျလျှင် မုန့်ဟင်းခါးထွက်ရောင်းလိုက်၊ သူ့အချိန်စေ့လျှင် အိမ်ပြန်လိုက်နှင့် ဤသို့ တစ်သက်တာလုံး နေမည်မှာအမှန်ပဲဟူ၍ မောင်ဘမြိုင်သည် စိတ်ကူးကောင်းတိုင်း ကူးနေသလား။

ထိုသို့ ရွံ့၍ မဝံ့သော မောင်ဘမြိုင်၊ အချစ်ဆို့၍ အ နေသော မောင်ဘမြိုင်၊ စိတ်ကူးတွေ၊ အတွေးတွေ အားကြီးနေသော မောင်ဘမြိုင်၊ ထိုသို့ ထိုသို့သော မောင်ဘမြိုင်သည် ဤနေ့နံနက်ခင်း ၌ ခါတိုင်းကကဲ့သို့ပင် မုန့်ဟင်းခါးကို ဆကာ ဆကာ စားသောက်ပြီးနောက် ပြန်တော့မည်ဟု အထ တွင် “ကိုဘမြိုင် ..ရှင် မြို့ကိုသွားတဲ့အခါ ကျွန်မ တစ်ဆိတ်လောက် သိစမ်းပါရစေရှင်” ဟု ခွန်း ထောက်လိုက်သောအခါ မကျော့စိန်၏ အသံကိုကြားလိုက်ရသဖြင့် လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ ကနွဲ့ ကလျလှပနေသော မကျော့စိန်၏ မျက်လုံးများနှင့် မိမိ၏ မျက်လုံးတို့သည် အငေးသားဆုံမိကြ ၏ ။

ထိုကြည့်ခြင်းမျိုးဖြင့် ဘယ်အခါကာလကမှ အကြည့်မခံခဲ့ဖူးသော မောင်ဘမြိုင်သည် မိမိ၏ ကိုယ်ကာယကို မထိန်းနိုင်၊ တိမ်းတော့မလို

ညွတ်တော့မလောက် ရပ်တည်ရာမရဘဲ ရှိရာမှ “ဘာကိစ္စများ အထူးရှိလို့လဲ၊ မ...
ကျော့... စိန်ရဲ့” ဟု အထစ်အထစ်အငေါ့ငေါ့ ပြန်မေးလိုက်လေ သည်။
မကျော့စိန်သည် မုန့်ပန်းကန်ကို အနီးရှိသံပုံးထဲသို့ နှစ်မြှုပ်ဆေးကြောရင်း
“မြို့ကိုရောက် ရင် ကြယ်သီးတစ်လုံး လိုချင်လို့ ပိုက်ဆံ ပေးလိုက်ချင်ပါတယ်” ဟု
ရေးကြီးခွင်ကျယ် မဟုတ်သော အမူ အရာဖြင့် ဖြေလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ မောင်ဘမြိုင်သည် “ကောင်းပါပြီ၊ အကြောင်းကြားပါ့မယ်။
နို့ပေမယ့်....” ဟု စကား ကို အဆုံးမသတ်နိုင်ဘဲ ဆိုင်မှထွက်ခွာလာပြီးလျှင်
ပထမအကြိမ် သူ့ထံမှ မရစတောင်းရခဲ့၍ တပျံ့ပျံ့တရှားရှားမွှေးကြိုင်လှသော
စကားလက်ဆောင်ကို ယူဆောင်ကာ မိမိအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့ လေသည်။

မကျော့စိန်၏ ဆိုင်နှင့် မနီးမဝေးနေရာသို့ရောက်သောအခါ
မောင်ဘမြိုင်သည် တစ်စုံတစ် ရာကိုကြည့်၍ ပြီးနေလေသည်။ သူ၏ ရှေ့နားဆီရှိ
စိမ်းမြမြ ရွက်နုလေးများဖြင့်လည်းကောင်း၊ နီရွှေ ရွှေ
အပွင့်ကလေးများဖြင့်လည်းကောင်း ဝေလွင်လွင်ရှိလှသော
မန်ကျည်းကိုင်စွန်းပေါ်တွင် တစ်ကောင်သော ဆက်ရက်ငှက်သည် တစ်ကောင်သော
ဆက်ရက်ငှက်ကို နှုတ်သီးဖြင့် တို့လိုက် သည်။ ထိုအခါ အကျီစယ်ခံရသော
ဆက်ရက်သည် လေထဲတွင် အငြိမ့်စီးကာ ပျံတက်ပြီးမှ တစ် ဖန်ပြန်နားလေသည်။

မောင်ဘမြိုင်သည် ထိုဆက်ရက်မောင်နှံကို
ငေးစိုက်ကြည့်နေမိလေသည်။ ထိုသို့ကြည့် နေရာမှ မကျော့စိန်ရှိရာသို့
လှည့်ကြည့်လိုက်ပြန်ရာ နေအရုဏ်ကို ငုံ့လင့်ကြိုက်တွင် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင်
လေညင်းယူဆင်သဖြင့် ခပ်ယဉ်ယဉ် ယိမ်းနွဲ့ရရှာသော နှင်းဆီပန်းကဲ့သို့
မကျော့စိန်၏ တိမ်းငဲ့လျက်နေသော မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရလေ၏ ။
မောင်ဘမြိုင်သည် အတိုင်းမသိသော ဝမ်းသာ ခြင်းဖြင့် မိမိလက်ကို မြှောက်ကာ
ခါကာပြမိမှန်းမသိ ပြမိလေသည်။ ထို့နောက်မှ သတိကိုပြန်ထိန်း လျက်
လက်ကိုပြန်ရုပ်သိမ်းပြီးလျှင် အိမ်ဘက်ဆီသို့ သွက်လက်စွာ

လျှောက်လာခဲ့လေသည်။

ထိုနေ့ညနေ မိုးချုပ်ခါစတွင် မောင်ဘမြိုင်၏ ဆွေရိပ်မကင်း၊
မျိုးရိပ်မကင်းသူ ဦးလေးတော် သူ တစ်ယောက်သည် ရွာအထက်ပိုင်းမှ
ပြန်လာပြီးလျှင် “ဟေ့... မောင်ဘမြိုင် ငါ အခုမြို့ကို သွားစ ရာရှိတယ်။ မင်း
ငါနဲ့အတူ လိုက်ခဲ့ကွာ” ဟု အရေးတကြီး ပြောလိုက်လေ၏။ မောင်ဘမြိုင်သည်
ပျာယီးပျာယာ အဝတ်အကျွေးများကို လွယ်အိတ်တစ်ခု၌ ထည့်၍ ထည့်ရင်း ....

“မကျော့စိန်ကလေးဆီသို့ သွားရ ကောင်းမလား၊ ဟာ.. မသွားပါဘူး။
တော်တော်ကြား ပိုက်ဆံအတင်းပေးနေဦးမယ်” ဟု တွေးကာ သမ္ဗန်ဆိပ်ဆီသို့
ဆင်းသွားလေ၏။ များမကြာမီ သမ္ဗန် သည် ရွာနှင့်တကွ မကျော့စိန်ကို
လင်းမတော့မလို၊ မှိန်တော့မလို သောကတွေ ဝိုင်းနေဟန် တူ သော
လခြမ်းအောက်တွင် ငြိမ်သက်စွာ ထားပစ်ခဲ့လေသည်။

နောက်တစ်နေ့ မြို့တွင် မောင်ဘမြိုင်၏ ဦးလေးတော်သူသည်
ရုံးသို့သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင် နက် မောင်ဘမြိုင်သည် သဘောဆိပ်ဈေးတန်းဘက်သို့
ခြေဦးလှည့်လေသည်။ ဈေးတန်းထဲတွင် ကြယ်သီးဆိုင်ကို လိုက်လံရှာဖွေရာ
နောက်ဆုံး၌ ကုလားဆိုင်တစ်ဆိုင်ကိုတွေ့ရလေသည်။ ကြယ်သီးများကို
ကြည့်လိုက်ပြန်သောအခါ သူ သဘောကျသော ကြယ်သီးကိုမတွေ့သဖြင့်
ခေါင်းကုတ်ကာ တွေဝေလျက် “ဟယ် ရှိတာပဲ ဝယ်သွားမယ်” ဟု တွေးကာ
ကျောက်စိမ်းရောင်၊ ကြက်သွေးရောင်၊ စစ်စီးရောင်၊ အပြောက်အပြောက်
ခြယ်ထားသော ကြယ်သီးတစ်စုံကို ဝယ်လိုက် လေသည်။

ညနေ လေးနာရီလောက်တွင် ဦးလေးလုပ်သူသည် ရုံးမှ ပြန်လာ၍
“ဟေ့... မောင်ဘမြိုင် ငါ ရန်ကုန်မှာ ဝတ်လုံကြီးနဲ့ တွေ့စရာရှိသေးတယ်၊
မင်းလိုက်ခဲ့ဦးကွာ” ဟု ပြောလိုက်သောအခါ မောင်ဘမြိုင်သည်
စိတ်ပျက်သာအမူအရာဖြင့် ခေါင်းကို ဆေးလေးစွာ ညိတ်လိုက်ရလေသည်။

နောက်တစ်နေ့ ၁၂ နာရီလောက် အချိန်တွင် မောင်ဘမြိုင်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော သင်္ဘောသည် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းတွင် ဆိုက်ကပ်လေသည်။ ထို့နောက် ပစ္စည်းများကို တည်းအိမ်တွင် ထားကြပြီးလျှင် ဆိုင်ရာသို့ ထွက်ခွာကြလေသည်။ မောင်ဘမြိုင်၏ ဆိုင်ရာမှာ လေးဆူဓာတ်ပူ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးပင်ဖြစ်လေသည်။ မောင်ဘမြိုင်သည် ကုန်းတော်သို့ အတက်တွင် နှင်းဆီပန်းက နှစ်စည်း၊ သပြေပန်းနှစ်ခိုင်၊ ဖယောင်းတိုင်က နှစ်ထုပ်ဝယ်ပြီးလျှင် ဗဟန်းဘက် တန်ဆောင်း၊ ဓမ္မ စေတီမင်းတရားကြီး တည်တော်မူသည့် ဆုတောင်းပြည့်ဘုရားတွင် ကန်တော့ဝတ်ချပြီးလျှင် တစ်နာရီကျော်ကျော် ကြည်ညိုနေလေသည်။

ထို့နောက် ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကို လက်ယာရစ် သုံးပတ်ပတ်၍ ဘုရားဈေးဘက်မှ ဆင်း လာလေသည်။ အဆင်းတွင် “ပီလောပီနံ လိပ်ခွံဘီးအစစ် ရောင်းရန်ရှိသည်” ဟု စာလုံးကြီးရေး သားထားသော ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကိုမြင်လိုက်ရသဖြင့် အတန်ငယ်တွေဝေကာ ရပ်ပြီးမှ ဆိုင်းဘုတ် ဆွဲထားရာဆိုင်သို့ လှမ်းမိလေသည်။

မှန်သေတ္တာတွင်း တည်ခင်ထားသောအပ်သော ပစ္စည်းအရပ်ရပ်တို့သည် မောင်ဘမြိုင်၏ စိတ်ထဲတွင် ပြုံး၍ ပြုံး၍ နေကြသလို ထင်ရလေသည်။ ဆိုင်နားသို့ရောက်သွားသောအခါမှာလည်း မောင်ဘမြိုင်သည် မိမိနောက်က မကျော့စိန်ကလေးလိုက်ပါလာသလိုလို ထင်မှတ်ကာ အမှတ်မဲ့ နောက်သို့လှည့်လိုက်မိလေသည်။ ပြီးမှ ရယ်ချင်သလိုလို ဖြစ်၍ ဆိုင်ဘက်သို့ ပြန်လှည့်လိုက်သည်။ ရှေးဦးစွာ မိမိမျက်စိကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်လိုက်သော ရူပါရုံသည် သလင်းကျောက် ကြယ်သီး များဖြစ်လေသည်။

မောင်ဘမြိုင်သည် စိတ်ထဲတွင် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်၍ ထိုကြယ်သီး တစ်စုံကို မဆိုင်းမတွ မမေးဆစ်ဘဲ ဝယ်ယူလိုက်လေသည်။ အတန်ကြာသောအခါ လိပ်ခွံဘီးတစ် စင်း၊ နောက် စိုက်ဘီးတစ်ခုနှင့်

ဆိပ်နှိပ်ဆံ့ညှပ်ကလေးများ..သည် မောင်ဘမြိုင်၏ ကျေနပ်ကြည်နူး သော
မျက်စိအောက်က ကြင်နာယုယသောလက်တွင် ရောက်ရှိနေကြပြန်လေသည်။
ဤတွင်မျှ မကသေး မှန်သေတ္တာထောင့်တစ်ထောင့်ရှိ စက္ကူသေတ္တာတစ်ခုထဲတွင်
အခွေလိုက်သား နေရှာ သော တတက်တင်းဇာလေးများသည်လည်း
မောင်ဘမြိုင်အား မျှော်ကြည့်နေသကဲ့သို့ နေလေ သည်။

သို့ရာတွင် မောင်ဘမြိုင်သည် မိမိ၏ အကျ..အိတ်ကို စမ်းကြည့်ရာ
ဓာတ်ရထားသော ကျန်ရှိ တော့သည်၏ အဖြစ်ကို သိရ၍ ချက်ချင်းပင်
ဆိုင်မှထွက်ခွာလာခဲ့လေသည်။

တဲအိမ်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ မြို့ကလေးက
ဝယ်လာခဲ့သောကြယ်သီးကတ်ကို လွယ်အိတ်အတွင်းမှ ထုတ်ယူပြီးလျှင် “ကုသလို
ကျောက်အိုးကွဲကြယ်သီး၊ မောင်မင်းကြီးသား ကြွပေရော့ကွာ” ဟု
မြည်တွန်းတောက်တီးကာ ပြတင်းမှ ပစ်ချလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် အသစ်
ဝယ်လာသော ကြယ်သီးများကိုကြည့်ကာ .....

“နက်ဖြန် ကျောင်းပိတ်လိမ့်မယ်ကွယ့်” ဟု ကျောင်းသားကြီးတို့၏
တီးတိုးစကားသံကို နားစွန်နားဖျား ကြားလိုက်ရသော ကျောင်းသားသူသည်
လေမမြင် မိုးမမြင် ခုန်ပေါက်မြူးထူး၍ ဤနေ့အဖို့ရာ၌
“နက်ဖြန်ကျောင်းပိတ်တော့မည် နက်ဖြန်ကျောင်းပိတ်တော့မည်” ဟု တစ်မိမ့်စိမ့်
တွေးတောကာ ပီတိသောမနဿဖြစ်နေသကဲ့သို့ မောင်ဘမြိုင်သည်လည်း
မိမိလက်တွင်းရှိ ဤကြယ်သီး၊ ဤဘီး၊ ဤဆံနှိပ်ကလေးများသည် မိမိ၏
ချစ်ရင်းစွဲသူ၊ စုံမက်ရင်းစွဲသူ၊ မြတ်နိုးရင်းစွဲ သူ ယဉ်စစ မကျော့စိန်၏
ပစ္စည်းဖြစ်ရချိမ့်တော့မည်တကား။

မိမိ၏ ရည်းစားလောင်း နုနုနယ်နယ်အချစ်သည် တီတီတာတာ
မကျော့စိန်၏ စီမံရာကို ခံရ တော့မည်တကားဟု အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ကာ
အပျော်ကြီးပျော်လျက်နေရှာလေသည်။

မောင်ဘမြိုင်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် လေးရက်တိတိ ဆိုင်းငံ့၍ နေရလေသည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဘမြိုင်သည် ထိုသလင်းကြယ်သီးကို ဝယ်လိုက်သည့်နေ့မှစ၍ ရန်ကုန်မှ ထွက်လာသည့်နေ့ အထိ ထိုအပျော်လုံးသည် တိုး၍ တိုး၍ မှည့်ဝင်းနေရာ ပြန်ရဖို့ရက် နီးကပ်လာလေလေ မှည့်ဝင်းလေလေ ဖြစ်လေသည်။ တစ်ဖန် မြို့ကလေးသို့ သင်္ဘောဖြင့် စီးလာလေပြန်ရာ သင်္ဘော ရွှေတိုင်းရွှေတိုင်း ထိုအပျော်လုံးသည်လည်း အရှိန်ကဲ၍ ကဲ၍ မှည့်ဝင်းကာ လိုက်ပါလာလေသည်။

တစ်ဖန် မြို့ကလေးမှ မကျော့စိန်ရှိရာသို့ ချောင်းရိုးတစ်လျှောက်၌ သမ္ဗန်ဖြင့်ပြန်လာအလာ တွင် ကွမ်းသီးပင် တစ်ပင်ကိုကျော်လိုက်လျှင် ဝင်းခနဲ၊ ခရာချုံတစ်ချုံကို လွန်မိလျှင် ထိန်ခနဲ။ ယင်းသို့အားဖြင့် ထိုအပျော်လုံးကြီး ရွန်းရွန်းဝေလာသည်မှာ ညဆယ့်တစ်နာရီလောက် ရွာဆိပ်သို့ အရောက်တွင် အလွန်အေးမြ၍ အနံ့အရသာဖြင့် ပြည့်စုံနေသော အပျော်လုံးကြီးတစ်လုံး ဖြစ်လာ လေသည်။

“အလို....ဦးလေ.. စက်ဆိပ်က တံတားဟာ ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်။ ရေထဲ မျောပါသွားလေ ရှေ့သလား ကြည့်စမ်းပါဦး”

“ဟေ့...လာကွယ် ....စကားမများနဲ့ ငါ အိပ်ချင်လှပြီ”

မောင်ဘမြိုင်သည်လည်း “ဒီလို ကြီးမားတဲ့ တံတားကြီးများ ပျက်သွားမယ်ဆိုလျှင် အံ့ဩ စရာကြီးပဲ။ ရေစောင်းများ အလွန်ထပ်တာပဲနော်” ဟု တစ်ယောက်တည်းတွေးရင်း လျှောက်လာရာ အိမ်သို့ရောက်ကြလေသည်။

ကောင်းကင်သည် တိမ်ကင်းစင်လှသည်။ မောင်ဘမြိုင်တို့ တူဝရီးရွာမှ ထွက်ခွာသွားစဉ် က အနောက်ဘက်တစ်ခွင်တွင် တစ်ဆူတည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သော လခြမ်းသည် ထိုညတွင် ကြယ်အထိန်း အရံ ရံရွှေတော်များ ခြံရံလျက် ပြည့်ပြည့်ဝန်းဝန်းရှိနေလေပြီ။

မောင်ဘမြိုင်သည် မကျော့စိန်နှင့် တွေ့ရမည့်အရေးကို မျှော်တွေးကာ စောစောအိပ်ရာမှ ထနိုင်ရန် အိပ်ပါတော့မည်ဟု အိပ်ရန်ကြိုးစားပါသော်လည်း မအိပ်နိုင်သဖြင့် အိပ်ရာမှထရလေ၏။ ထို့နောက် နံဘေးရှိ လွယ်အိတ်ကို ထိုမှဤမှ စမ်းသပ်၍ ကြည်လင်၍ပျသော အမူအရာဖြင့် စက္ကူသေတ္တာတစ်ခုကို ထုတ်ယူပြီးလဆင် အိမ်ရှေ့ရှိ ကွပ်ပျစ်ဆီသို့ သွား၍ ထိုင်လေ၏။ “ဒီအချိန်ဆို ရင်တော့ မကျော့စိန် အိပ်မောကျနေရှာရောမယ်၊ ဟောဒီမှာ မကျော့စိန်ဖို့ ကြယ်သီးကလေးတွေ လေ” ဟု နှုတ်က ဖွင့်ဟ၍ မတမ်းတသော်လည်း တမ်းတသလို အမူအရာဖြင့် မောင်ဘမြိုင်သည် စက္ကူသေတ္တာကိုဖွင့်၍ လရောင်ကစားနေသော သလင်းကြယ်သီးများကို လက်ဖြင့် တို့ကာတို့ကာ ကြည့်နေလေသည်။

အတန်ကြာသောအခါ “ဆောင်လယ်ဘုံမှာလေ မောင်မယ်စုံ အတူစက်စဉ်က ယူရက်လေ အကြံတော်ပေါ်၍ ဘယ်ရန်သူလည်း အမယ်မင်း ... မင်းကြီးများတို့ရဲ့၊ ကြည့်နေကြတော့မလား၊ ကျုပ်မိဖုရား ပျောက်ချင်းမလှ ပျောက်သွားပေါ့” ဟု ဟစ်၍ သီဆိုလိုက်သော သီချင်းသံသည် မောင်ဘမြိုင်၏ နားသို့ ရောက်လာလေသည်။ မောင်ဘမြိုင်သည် ဝင်းထရံ တံခါးဝသို့ ထသွား၍ ထိုနေရာတွင် တစ်ခဏမျှ ရပ်နေပြီးသောအခါ “ဟေ... သန့်ကြီး၊ မင်းက တယ်လွမ်းပါကလား အချိန်မတော် ဘယ်က ပြန်လာသလဲ” ဟု လှမ်း၍ မေးလိုက်လေသည်။

“ဟာ... ဘမြိုင်ပါလား ဟေ့။ ဘယ်တုန်းက ရောက်ကြသလဲ၊ ငါ ကက်ဝိုင်းကပြန်လာတာကွ။ မင်း မသိသေးဘူး ထင်ပါရဲ့၊ ဟိုအဝိုင်းမှာ ကျော့စိန်ကလေး ဆုံးလို့၊ ကက်ဝိုင်းကတော့ အလွန် ကောင်းပဲ။ ငါတော့ ဖြူခါပြာခါ ကျခဲ့ပြီမောင်” ဟု ပြန်ပြောလိုက်ရာ

“ဟင်” ဟူသောစကားတစ်လုံးသာ မောင်ဘမြိုင်၏ နှုတ်မှ ရုတ်တရက်ထွက်လာ၍ တိတ် သွားလေ၏။ သန့်ကြီးသည် “အိပ်ချင်ပြီကွာ” ဟု

ညည်းညူကာ ထွက်သွားလေသည်။

တစ်ဖန် “ဆောင်လယ်ဘုံမှာလေ မောင်မယ်စုံ အတူစက်စဉ်က ယူရက်လေ အကြံတော် ပေါ်၍ ဘယ်ရန်သူတော်လဲ” ဟူသောအသံသည် ငြိမ်သက်သောလေထဲတွင် ပျင်းရိဖင့်နွဲ့စွာ ပေါ်လာ ပြန်လေသည်။ ထို့နောက် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဩကာသလောကကြီးသည် ထိုသီချင်းသံကို လည်ပင်းက ကိုင်ကာ ဖျစ်ညှစ်၍ သတ်လိုက်သကဲ့သို့ တစ်ရွာလုံး ငြိမ်သွားပြန်သည်။

မောင်ဘမြိုင်သည် တံခါးတိုင်ကို မှီလျက် မလှုပ်မယှက်နေလေသည်။ နာရီဝက်ခန့်ကြာ သောအခါ မိမိ၏ အရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းနေရာ ဗန်ဒါပင်ကြီးမှ မည်းနက်သောကိုယ်ကာယရှိသောလင်း ဆွဲများသည် ရုတ်တရက်အတောင်သံပေး၍ အထက်ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လိုက်ကြလေသည်။ မောင်ဘမြိုင်၏ မလှုပ်မယှက်နေသော ကိုယ်ကာယလည်း ဆတ်ဆတ်ခါ တုန်လှုပ်လျက် မြေပေါ်သို့ ထိုင်လျက်သား လဲကျသွားလေသည်။ ထိုအခိုက်တွင် လမင်းသည် ထူး၍ ကြည်လင်လားပြီးလျှင် မှော်ဆရာကြီးပမာ မောင်ဘမြိုင်ကို ဖမ်းစားနေသကဲ့သို့ ထင်မှတ်ရလေသည်။

ဤညအဖို့ရာ၌ မောင်ဘမြိုင်သည် မထသောထိုင်ခြင်းဖြင့် ထိုင်တော့မည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချ လိုက်သည့်ပမာ ဤမဟာပထဝီမြေကြီးပေါ်တွင် စွဲမြဲစွာ ထိုင်နေလေတော့သည်။

နံနက်မိုးသောက်သောအခါ မောင်ဘမြိုင်သည် ခြံတွင်း၌ လည်း မရှိ။ အိမ်ထဲမှာလည်းမရှိ။ ခါတိုင်း ဤအချိန်၌ မောင်ဘမြိုင်သည် မုန့်ဟင်းခါးစားထွက်သွားတတ်သဖြင့် ဦးလေးလုပ်သူသည် အမှုမဲ့နေလိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဘမြိုင်သည် ကွင်းသို့ဆင်းရမည့်အချိန်၌ လည်း ပေါ် မလာ။ နေထန်းတစ်ဖျားသို့ရောက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း ပေါ်မလာ။ ဦးလေးလုပ်သူသည် အိမ်နီးနား ချင်းကို မေးမြန်းစ ပြုလေသည်။ အိမ်နီးနားချင်းများသည်လည်း ညက သူတို့ရောက်မှန်းကိုမျှ မသိကြသဖြင့်

မောင်ဘမြိုင်၏ အကြောင်း စိုးစဉ်းမျှ မရိပ်မကြချေ။

ထိုအခိုက်တွင် လုံချည်ကွင်းသိုင်းလျက် ခြံထဲသို့
အပြင်းအထန်ပြေးဝင်လာသော ကျွဲကျောင်း သားကလေးတစ်ယောက်သည်
အိမ်ပေါ်သို့ ပြေးတက်၍ “ဦးကြီးရေ ကိုဘမြိုင်တစ်ယောက် သချင်းဇရပ်ထဲမှာ
ဘာလုပ်နေမှန်း မသိဘူး။ လာကြပါဦး” ဟုထိတ်လန့် သောမျက်နှာထားနှင့်
ဆူညံစွာအော်၍ ပြေးလာလေသည်။ ဦးလေးလုပ်သူသည် အိမ်နီးချင်းနှစ် ယောက်နှင့်
ဇရပ်သို့ ပြေးသွားရာ ဇရပ်ထဲတွင် ကျုံ့ကျုံ့ထိုင်၍ သလင်းကျောက် ကြယ်သီးများ ကို
ယုယစွာကိုင်တွယ်လျက် ခြောက်သွေ့နေသော နှုတ်ခမ်းကလေးများကလည်း
ဆီမန်းမန်းသလို တိုးတိုးတိုးတိုးနှင့် တစ်ယောက်တည်း စကားပြောနေသော
မောင်ဘမြိုင်ကိုမြင်ကြရလေသည်။

ဂန္ထလောက၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၃၃

***